

NOVICE O DELU OBČINE RAČE-FRAM

Izvajanje kohezijske politike v občini Rače-Fram

S sredstvi EU obnavljamo ceste, gradimo kanalizacijo, skrbimo za ohranitev kulturne dediščine

Večina ljudi ne mara jeseni, saj jih ta spominja na odhod nečesa, kar je očem in občutkom najlepše - zelene narave in toplega zraka. Pomlad je bolj všečna, saj jo običajno povezujemo z mladostjo, medtem ko jesen s starostjo. Čeprav je ta letni čas, ki mu sledi zima, znan po neprivlačnih temperaturah in turobni sivini, smo se na občini prav v tem obdobju lotili pomlajevanja naše okolice.

Upam, da so vaša pozornost pritegnile table, ki služijo informiranju javnosti o projektih, ki so financirani s sredstvi, ki jih je občina pridobila na različnih razpisih.

Urejanje ceste Loka-Kopivnik

Tabla, ki priča o obnovi strehe gradu Rače, sofinancerjih in izvajalcih del

Pravila izvajanja kohezijske politike omogočajo porabo sredstev EU na osnovi izkazanih upravičenih javnih izdatkov. V praksi to pomeni, da morajo upravičeni stroški najprej nastati in jih je potrebno poravnati z lastnimi sredstvi. Šele po izvedenih kontrolah, s katerimi se bo zagotovila pravilna in namenska poraba sredstev, se kot upravičenci lahko nadejamo finančnega povračila.

Že nekaj časa se na območju naše občine izvajajo številne gradbene aktivnosti, katerih rezultat je viden tudi v manj prijaznem jesenskem vremenu. S sredstvi EU se obnavljajo

ceste, gradi se kanalizacija in obnavlja se kulturna dediščina. Prav za slednjo želimo, da bi po prenovi pritegnila pozornost velikega števila občudovalcev in obiskovalcev.

Zavedamo se, da grad Rače kot klasičen objekt kulturne dediščine sam po sebi ni razlog za hvalo in ponos. Lepo urejena in restavrirana stara zgradba, v kateri je etnološki muzej in še kaj drugega, je eden od motivov in ciljev, ki jih z gradom želimo doseči.

Zato smo se pri javnem razpisu za izbor izvajalcev trudili v smeri, da bi stavbo in njene pritikline uredili tako, da bi bile edinstvene ter da bi se skladale z modernimi interesi in potrebami uporabnikov.

V letošnjem letu se na gradu Rače izvajajo obnovitvena dela na strehi, fasadi in dvorišču.

Z obnavljanjem zgodovinsko pomembnega objekta občini dodajamo tudi turistično funkcijo. Grad že danes s svojo delno obnovljeno notranjostjo in zunanostjo zgovorno pripoveduje o tradiciji in zgodovini kraja, pomembna pa je tudi njegova uporabnost, saj je vsebina preoblikovana v družbeno koristne namene.

Pri izvajanju kohezijske politike nas seveda spremljajo tudi različne težave, ki so povezane predvsem z (ne)uspešnostjo prijav na javne razpise in s porabo sredstev, vendar se v občinski upravi zavedamo, da za deževno jesenjo in mrzlo zimo prihaja pomlad, ki bo vam, spoštovani občani, s svetlobo razkrila rezultate našega dela. Delček teh vam v fotografiji, pa seveda tudi v naravi, ponujamo že sedaj.

Jesenska dela na Grajskem trgu 14 v Račah - obnova gradu, v katerem je tudi sedež Občine Rače - Fram

mag. Zorica ZAJC KVAS,
direktorica občinske uprave

KOMUNALNO-CESTNO GOSPODARSTVO

Delo je znova obrodilo sadove

Pri koncu leta 2008 smo in kot običajno, se k decembrski številki občinskih Novic poda okvirno poročilo o opravljenih delih v tekočem letu na področju komunalne infrastrukture.

Rečem lahko, da je bilo iztekajoče se leto polno investicij ter raznih vzdrževalnih del, katerih obseg se iz leta v leto povečuje, saj je komunalna infrastruktura na posameznih odsekih že precej dotrajana. Kot je opaziti, smo se v tekočem letu osredotočili predvsem na zamenjavo salonitnih cevi na relaciji Podova - Brezula - Rače ter na širitev kanalizacijskega omrežja v Framu (proti Ribi in v naselju Varta). Seveda nam je v Framu in predvsem v hitro rastočem Morju ostalo še precej območij, kjer je izgradnja kanalizacijskega omrežja nujno potrebna. Pravkar smo v fazi priprave projektne dokumentacije za izvedbo fekalnega kanalizacijskega omrežja

v spodnjem delu Morja, ki jo pripravlja projektant Bojan Štraser. Večjih težav pri sami izvedbi ni pričakovati, že vnaprej pa prosimo občane za posluš pri pridobivanju dovoljenj in soglasij za prekope zemljišč, kjer bodo vodi potekali, saj se prav pri birokraciji največkrat zaplete, to pa lahko po nepotrebnem podaljša zastavljene terminske plane za izvedbo del.

Posebej velik doprinos k čistejšemu okolju je pravkar zgrajena čistilna naprava v Spodnji Gorici (zmogljivost 540 populacijskih enot), ki od meseca decembra poskusno obratuje. V prvih mesecih obratovanja bomo skušali na fekalno kanalizacijsko omrežje priklopiti čim več objektov v obeh Goricah, saj bo le tako mogoče ugotoviti dejanski izkoristek čiščenja odpadnih voda na novozgrajeni čistilni napravi.

Na cestni infrastrukturi je bilo tudi letos potrebnih in posledično izvedenih precej vzdrževalnih del; predvsem gre za dotrajana vozišča na asfaltnih površinah, udarne jame ter ob povečanem številu tovornih vozil sprotne sanacije občestnih bankin. Ob vzdrževalnih delih smo se odločili tudi za investicije v rekonstrukcije in preplastitve cestnih odsekov. Največji zalogaj je zagotovo rekonstrukcija LC Loka-Kopivnik-Morje, v skupni dolžini cca 5000 m, ki jo 70 % financiramo iz evropskih kohezijskih sredstev; obnovo izvaja na razpisu izbran najugodnejši ponudnik, to je podjetje Asfalti Ptuj (dela bodo predvidoma zaključena v spomladanskih mesecih 2009). Seveda pa ne smemo pozabiti omeniti tudi preplastitve prometnih površin (parkirišče pokopališča v Framu) in asfaltiranja krajših cestnih odsekov (v Rančah proti Cvrimu in Megliču, v Planici proti Šlambergerju, Korenu, Arzenšku in Domadeniku, pa v Račah na Cesti talcev mimo Kraljev, itd).

Otvoritev odseka ceste proti Domadeniku na Planici

Poleg že navedenih del smo tekom leta izvedli številne hišne priklope na fekalno kanalizacijo ter vzdrževali in sprotno odpravljali napake na vodovodnem omrežju. Ob tej priložnosti se moram občanom, predvsem tistim iz Morja, dela Ješence in zgornjega dela Rač, iskreno opravičiti in obenem zahvaliti za tolerantnost in strpnost, ki so jo v dobršni meri znali pokazati tudi tokrat, ko nam je odkrivanje večje napake na vodovodnem sistemu povzročalo nemalo preglavic. Res je, da napake še nismo uspeli v celoti odpraviti, vendar se s pomočjo Komunale Slovenska Bistrica in Mariborskega vodovoda trudimo, da jo kar se da hitro saniramo.

Prestavitev vodovoda ob Ljubljanski cesti v Račah

Odprava napake na vodovodnem omrežju v Drevesniški ul. v Račah

Da bi bila prometna varnost na visokem nivoju, skušamo v skladu z veljavno prometno zakonodajo in cestno varnostnimi predpisi poskrbeti tudi za ustrezno vertikalno in horizontalno prometno signalizacijo. Vse navedeno izvršujemo na podlagi odločb pristojnega Ministrstva za promet RS, sprotnih navodil policije v Račah ter ob upoštevanju mnenj občanov v okviru Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Tako smo letos kupili dodatni merilec hitrosti "vi vozite" ter cca 90 vertikalnih prometnih znakov za varnejšo prometno ureditev.

In še nekaj o ekologiji - področju, ki mu moramo posvetiti posebej veliko pozornost, torej ravnanju z gospodinjskimi in kosovnimi odpadki, ki se jih prav v predprazničnih dneh zbere največ. Zbirnega centra za ločeno zbiranje odpadkov v Račah se nekateri občani pridno poslužujemo, še vedno pa je, žal, ogromno tistih, ki kosovne in tudi gospodinjske odpadke odlagajo na neprimerna mesta. Takšno mesto so kesoni pri pokopališču v Framu, ki so nenehno polni kosovnih in gospodinjskih odpadkov, saj kesone praznimo dva krat tedensko.

Ker bo zbirni center tudi v zimskem času odprt kot doslej, torej ob sredah med 13. in 17. uro ter ob sobotah med 8. in 12. uro, pričakujemo, da bodo vsi občani to možnost odlaganja odpadkov koristili. Nadzor nad odlaganjem odpadkov v kesone pri pokopališču v Framu pa bomo skupaj s komunalno inšpekcijo poostriili ter kršitelje ustrezno kaznovali.

Naj ob zaključku novega leta in ob bližajočih se praznikih zaželim vsem vse najboljše, najlepše, polno osebnih sreče, zdravja in seveda ljubezni tudi v letu, ki prihaja.

Samo RAJŠP

KMETIJSTVO

Rezultati 49. tekmovanja oračev Podravja; Lenart, 22.08.2008

Občina Rače -Fram je vsakoletni donator oz. akter tehnične pomoči strokovni prireditvi regijskega tekmovanja oračev Podravja, ki poteka pod okriljem Kmetijskega zavoda Maribor. V cilju povečanja strokovne uspešnosti in pridelave vam, za kar se zahvaljujemo dr. Stanetu Klemečiču iz organizacijskega odbora, v nadaljevanju z veseljem poročamo o letošnjih dosežkih.

V občini Lenart, natančneje na njivi ŽIPO d.d., se je v petek, 22. avgusta 2008, odvijalo 49. Regijsko tekmovanje oračev Podravja. Tekmovanje je potekalo v dveh kategorijah: desni krajnik in obračalni plug. Na tekmovanje se je prijavilo 36 tekmovalcev iz Podravja.

V sklopu tekmovanja je na mestu prireditve potekalo izobraževanje iz tem SKOP-KOP. Draga Zadavec in Miša Pušenjak iz KSS pri Kmetijskem zavodu Maribor sta obiskovalcem predstavili posamezna poglavja iz navzkrižne skladnosti in oblikovanja petletnega kolobarja z metuljnicami ter ocene ekonomske učinkovitosti.

S pomočjo članov Strojnega krožka Lenart, ki so nastopili kot demonstratorji, je bil izveden še praktični prikaz tehnologij v obdelavi tal in tehnologij, ki jih zajemajo ukrepi SKOP in KOP iz skupne kmetijske politike v Republiki Sloveniji.

Društvo Klub Starodobnik Slovenske gorice je s svojimi eksponati (stari traktorji in prva priprežna orodja) predstavilo tehnični razvoj traktorja in pluga v času tehnološkega razvoja obdelave tal. Strojni krožek Klas iz Lenarta je demonstriral strojne storitve v regiji.

Na tekmovališču so prisotni župani in drugi predstavniki poprijeli za plug v konjski vpregi in demonstracijsko prikazali oranje skozi čas preteklosti. Tekmovanje je odprl predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Ciril Smrkolj.

49. tekmovanje oračev Podravja je otvoril predsednik KGZS, Ciril Smrkolj

Organizatorji prireditve so bili: KGZS - Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Zavod Ptuj, Občina Lenart, ŽIPO Lenart in SK Lenart.

● **REZULTATI ORANJA - kategorija desni krajnik:**

Doseženo mesto	Tekmovalec	Ekipa	Dosežene točke
1. mesto	Divjak Vlado	SK Orač	232
2. mesto	Zemljič Janko	SK Lenart	214
3. mesto	Alojz Meglič	SK Orač	207

● **EKIPNI REZULTAT ORANJA - kategorija desni krajnik:**

Ekipa	Tekmovalec	Točke	Skupno točk	Doseženo mesto
SK Orač I	Divjak Vlado	232	439	1.
	Meglič Alojz	207		
SK Lenart	Elbl Bojan	179	393	2.
	Zemljič Janko	214		
PTKŠ Ptuj	Meško Roman	156	342	3.
	Erhatic Filip	186		

● **REZULTATI ORANJA - kategorija obračalni plug:**

Doseženo mesto	Tekmovalec	Ekipa	Dosežene točke
1. mesto	Bojan Elbl	SK Lenart	220
2. mesto	Matej Peršuh	SK Dravsko Polje	210
3. mesto	Stanislav Štebih	SK Dravsko polje II	195

● **EKIPNI REZULTAT ORANJA - kategorija obračalni plug:**

Ekipa	Tekmovalec	Točke	Skupno točk	Doseženo mesto
SK Lenart	Bojan Elbl	220	397	1.
	Matej Flašker	177		
SK Dravsko polje II	Matjaž Peršuh	186	387	2.
	Primož Medved	201		
SK Orač II	Stanislav Štebih	195	368	3.
	Robert Mohorič	173		

Kakovost nastopa tekmovalcev v oranju v celoti je po oceni strokovne komisije zadovoljiva in vsako leto napreduje, tako po tehnični opremljenosti kot parametri kvalitete oranja.

V kategoriji dvobrazdni plug so še vedno najuspešnejši tekmovalci (v posamezni kot tudi ekipni uvrstitvi) iz SK Orač in območja občine Rače-Fram.

Še vedno najuspešnejši in nepremagljiv tekmovalec iz SK Orač, Vlado Divjak

V kategoriji obračalni plug pa so se letos izkazali domači tekmovalci iz SK Lenart, saj najboljši posameznik in ekipa v tej kategoriji prihajata iz občine Lenart.

Prvo in drugo uvrščeni v posamezni kategoriji so s to uvrstitvijo izpolnili pogoje za nastop na državnem tekmovanju v oranju, ki je potekalo 6. in 7. septembra 2008 v Lenartu.

Pripravila: Tanja KOSI

Med organizatorjem in SK je za izvedbo tekmovanja oračev stikano že dolgoletno sodelovanje (organizator dr. Stane Klemenčič ter predsednik SK Orač Sandi Fingušt)

“Letošnjo jesen ste morda znova videli gosi, ki so letele proti jugu v obliki črke ‘V’. Ste se mogoče spraševali, zakaj gosi tako letijo? Znanstveniki so že prišli do tega odgovora: vsaka ptica, ko zamahne s krili, ustvari vzgonski veter za ptico, ki ji neposredno sledi. S tem, ko letijo v obliki črke V, celotna jata leti 70 odstotkov hitreje kot če bi vsaka ptica letela samostojno. Tudi ljudje, ki so usmerjeni k nekemu skupnemu cilju in čutijo skupinsko pripadnost ter jih veže medsebojno zaupanje, potujejo hitreje in enostavnije. Če gos izpade iz jate, takoj začuti močan udar vetra, saj ji prednja ptica ne zagotavlja več zaščite. Zato se takoj zopet vrne v jato. Če bi bili ljudje v svojih ravnanjih vsaj malo podobni gosem, bi v taki obliki ostali ne glede na to, ali vodimo ali pa sledimo (sprejeli bi tujo pomoč in tudi sami bi pomagali drugim). Ko se gos utruji, naprej spusti močnejše gosi. Normalno je namreč, da se živa bitja pri zahtevnejših opravilih menjavajo. Tako ljudje kot gosi smo odvisni drug od drugega. Gosi iz ozadja z glasovi vzpodbujajo tiste spredaj, da obdržijo svojo hitrost. Ljudje se moramo prepričati, da naši klici iz ozadja tiste spredaj vzpodbujajo in ne kaj drugega. Končno - in to je zelo pomembno - ko gos zboli ali pa je ranjena in izpade iz jate, jo dve gosi spremljata in ji pomagata pristati. Z njo ostaneta toliko časa, da je zopet sposobna leteti ali pa da umre. Šele takrat zopet vzletita sami ali pa se pridružita kakšni drugi jati. Če bi bili ljudje vsaj malo podobni gosem, potem bi morali stati drug ob drugem tako v dobrih kot v slabih trenutkih.”

(Milton Olson)